

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 lutego 2019 r.

ZP-NKWR.431.2.2.2019.EM

Pan
Jacek Sujka
Dyrektor
Rodzinnego Domu Dziecka nr 14
we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 21 – 22 stycznia 2019 r. na podstawie art. 122 z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, Emilia Molska – Kaźmierczak –inspektor wojewódzki i Grzegorz Kownacki – inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego pod nazwą Rodzinny Dom Dziecka nr 14 we Wrocławiu przy ul. Kilińskiego 36/5, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką” lub „Domem”.

Przedmiot kontroli obejmował działalność Placówki w zakresie dokumentowania pracy opiekuńczo – wychowawczej oraz przestrzegania praw dziecka. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2018 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2019 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 21 stycznia 2019 roku funkcję Dyrektora Placówki pełnił Pan Jacek Sujka odpowiedzialny za realizację zadań w ocenianych obszarach.

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z uchybieniem, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Kontrola została odnotowana w „Zeszycie kontroli Rodzinnego Domu Dziecka Nr 14”. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych przez Dyrektora i rozmów z wychowankami.

Placówka działała na podstawie Regulaminu organizacyjnego z dnia 25 maja 2018 r. zatwierdzonego przez Prezydenta Miasta Wrocławia. W § 46 ww. dokumentu zapisano, iż „Nadzór pedagogiczny nad realizacją standardu opieki i wychowania sprawuje Wojewoda Dolnośląski”. Zgodnie z art. 122 ustawy wojewoda sprawuje kontrolę nad działalnością placówek opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo – terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 17-29)

Zgodnie z decyzją Wojewody Dolnośląskiego PS.I.A 9013/57/08 z dnia 3 marca 2008 roku, zmienionej decyzją Nr PS-IS.9423.33.2014 z dnia 9 maja 2014 roku kontrolowana jednostka jest placówką opiekuńczo – wychowawczą typu rodzinnego z regulaminową liczbą ośmiu miejsc. Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że w okresie kontrolnym w Placówce umieszczonych było łącznie ośmiu wychowanków. Jedno dziecko zostało przysposobione. W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych w Domu było sześćoro dzieci oraz wychowanek, który osiągnął pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej.

(dowód: akta kontroli str. 78)

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwanym w dalszej części „rozporządzeniem”, dotyczącym trybu kierowania dzieckiem do placówki wszyscy podopieczni posiadali skierowania. Wychowankowie przebywający w Domu mieli dokumentację wskazaną w § 8 ust. 1 pkt 1 – 5 rozporządzenia, tzn. odpis aktu urodzenia, a w przypadku sieroty również odpis aktu zgonu zmarłych rodziców, orzeczenie sądu o umieszczeniu w placówce, dokumentację o stanie zdrowia, dokumenty szkolne oraz informacje o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach.

(dowód: akta kontroli str. 30)

Zadaniem Domu określonym w art. 93 ust. 4 i ust. 5 ustawy oraz art. 100 ust. 3 ustawy jest umożliwienie kontaktów dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowi inaczej oraz podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny. Analizując sytuację prawną dzieci umieszczonych w Placówce stwierdzono, że ich rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, natomiast jedno dziecko jest sierotą. W dokumentach znajdowały się raporty pracownika socjalnego i aktualizacja danych na temat

sytuacji rodziny pochodzenia dziecka zabezpieczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego. Z raportów tych wynika, że brak było możliwości powrotu dzieci do domów rodzinnych, a rodzice nie podejmowali żadnych działań na ich rzecz. Brak zainteresowania utrzymywaniem kontaktów potwierdził Dyrektor Placówki w złożonym oświadczeniu. Zaznaczył również, że rodzice nie nawiązywali współpracy z Domem. Podkreślił także, że w sytuacji, gdy rodzice podejmują aktywność mającą na celu przezwycięzenie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w Placówce realizowane są działania umożliwiające wychowankom utrzymywanie kontaktu z nimi celem powrotu dzieci do domu. *(dowód: akta kontroli str. 31, 53-59, 76)*

Placówka organizowała i dokonywała oceny sytuacji dziecka zgodnie z art. 136, art. 138 i art. 139 ustawy. Na podstawie udostępnionej dokumentacji stwierdzono, że w badanym okresie odbyły się dwa zespoły ds. oceny, tj. 29 maja 2018 roku i 29 listopada 2018 roku. W skład zespołów wchodził Dyrektor Domu i przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownik socjalny. Zespół dokonywał oceny sytuacji każdego wychowanka we wskazanych w ustawie obszarach, a następnie formułował na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w Placówce i przysyłał je do sądu. Ww. wnioski zostały złożone 19 czerwca 2018 roku, 20 czerwca 2018 roku oraz 13 grudnia 2018 roku. *(dowód: akta kontroli str. 66-74, 80)*

W trakcie kontroli ustalono, że sześcioro dzieci przed umieszczeniem w Rodzinnym Domu Dziecka Nr 14 przebywało we Wrocławskim Centrum Opieki i Wychowania, gdzie miało sporządzoną diagnozę przez psychologa i pedagoga. W trakcie pobytu w Placówce diagnozy psychofizyczne wychowanków i ich aktualizacje przygotował psycholog z Dolnośląskiego Centrum Psychiatrii i Psychoterapii Superego, Fundacji Pozytywka, Gabinetu Psychologicznego Anna Żukrowska. Diagnozy, zgodnie z § 14 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia, uwzględniały analizę mocnych stron dziecka i jego potrzeb, przyczyn kryzysu w rodzinie oraz jego wpływu na rozwój dziecka, relacji dziecka z najbliższym otoczeniem i osobami ważnymi dla niego oraz jego rozwoju. *(dowód: akta kontroli str. 33-50, 79)*

W oparciu o diagnozę psychofizyczną oraz dokumentację, o której mowa w § 8 rozporządzenia, dla każdego wychowanka opracowano plan pomocy we współpracy z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z § 15 rozporządzenia plan pomocy dziecku określał cele oraz działania krótkoterminowe i długoterminowe (uwzględniając wiek wychowanka, jego możliwości psychofizyczne, sytuację rodzinną i przebieg procesu przygotowania do usamodzielnienia) oraz wyznaczał cel pracy. Modyfikacji planu pomocy dokonywano co pół roku (maj i listopad

2018 roku) w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny. Odbywało się to z udziałem dziecka i z uwzględnieniem jego zdania Zapoznanie z planem wychowankowie potwierdzali podpisem. *(dowód: akta kontroli str.51-52, 60-62, 79)*

Dla każdego dziecka prowadzone były karty pobytu zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia. Analizie poddano karty za miesiąc styczeń, czerwiec i grudzień 2018 roku. Zawierały one informacje o znaczących dla dziecka wydarzeniach, postępach w nauce szkolnej, stanie zdrowia oraz o aktualnej sytuacji, w tym o kontaktach z rodziną.

(dowód: akta kontroli str. 63-65)

Informacje o przebywających w Placówce dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy, zostały zgłoszone do ośrodka adopcyjnego w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Nie stwierdzono, by w przeciągu ostatniego roku wystąpiła sytuacja powodująca konieczność złożenia wniosku do sądu o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka w terminie, o którym mowa w art. 100 ust. 4a ustawy, celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenie w rodzinie przysposabiającej. *(dowód: akta kontroli str. 81)*

Dzieci realizowały obowiązek szkolny i obowiązek nauki. Najmłodszy wychowanek uczęszczał do przedszkola. Czworo wychowanków uczęszczało do szkół podstawowych, jeden do liceum ogólnokształcącego. Jedna osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej także kontynuowała naukę. Żadne z dzieci nie było objęte systemem nauczania indywidualnego. Opiekun pozostawał w stałym kontakcie z nauczycielami.

W myśl § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia wychowankowie, którzy ukończyli piąty rok życia, mieli zapewnioną comiesięczną kwotę pieniężną do własnej dyspozycji. Stwierdzono, że otrzymywali „kieszonkowe” w kwocie od 15 zł do 30 zł miesięcznie. W prowadzonym zeszycie wpisywana była miesięczna kwota kieszonkowego dla każdego dziecka, a odbiór był kwitowany podpisem. *(dowód: akta kontroli str. 31, 75, 81)*

W ciągu ostatnich dwunastu miesięcy jeden wychowanek osiągnął pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. Przed okresem objętym kontrolą wskazał osobę, która podjęła się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia i uzyskał pisemną zgodę tej osoby. Odbyło się to z nieznacznym przekroczeniem terminu, o którym mowa w art. 145 ust. 2 ustawy, co stanowi uchybienie. Zgodnie z art. 145 ust. 4 ustawy na co najmniej miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności wspólnie z opiekunem usamodzielnienia opracował indywidualny program usamodzielnienia, który następnie został zaakceptowany

przez dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu.

(dowód: akta kontroli str. 81)

W Placówce prowadzona była ewidencja w formie karty dla każdego dziecka zawierająca: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, adres ostatniego miejsca zamieszkania oraz aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych. Wskazane jest, by ewidencja była prowadzona w formie jednego dokumentu dla wszystkich wychowanków.

W okresie objętym kontrolą nie było przypadków nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka w Placówce. W związku z powyższym Dyrektor Placówki nie przeprowadzał postępowania wyjaśniającego i nie powiadamiał wymaganych służb. Procedura dotycząca ww. sytuacji została opisana w § 30 Regulaminu organizacyjnego. *(dowód: akta kontroli str. 76, 80)*

Wychowankowie na co dzień podlegali oddziaływaniom wychowawczym opiekunów w Placówce, korzystali z ich pomocy przy odrabianiu zadań domowych. W powyższym zakresie dzieci pomagały sobie także wzajemnie. W ciągu tygodniu czas na indywidualną pomoc w nauce i odrabianie zadań domowych został wyznaczony w godzinach popołudniowych. Dzieci uczestniczyły również w dodatkowych zajęciach organizowanych w szkołach, w tym w zajęciach wyrównawczych, kompensacyjnych, socjoterapii, terapii logopedycznej oraz psychologicznej. Opiekun na bieżąco monitorował sytuację szkolną dzięki dostępowi do dzienników elektronicznych oraz uczestnictwu w zebraniach szkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 76-77, 81)

W obowiązującym w Placówce Regulaminie organizacyjnym wyszczególniono prawa i obowiązki wychowanka oraz wyszczególniono standardy opieki i wychowania. Zapisy regulaminu zawierają katalog praw określonych w art. 4 ustawy. Na podstawie rozmów przeprowadzonych z Dyrektorem Placówki i wychowankami, którzy wyrazili zgodę oraz obserwacji zachowań dokonano ustaleń w zakresie przestrzegania praw dziecka.

Podopieczni pozbawieni możliwości wychowywania w rodzinie mieli zapewnioną całodobową opiekę. Do opiekunów zwracali się „ciociu”, „wujku”.

Wychowankowie byli objęci kształceniem adekwatnym do poziomu rozwojowego, uczestniczyli w dodatkowych zajęciach organizowanych na terenie szkoły (np. nauka języka francuskiego, chińskiego, koszykówka, piłka nożna, koło strzeleckie, historyczne, plastyczne).

Przygotowaniu do samodzielnego życia sprzyjały działania podejmowane w Placówce na co dzień. Dostosowane one były do wieku i stopnia rozwoju podopiecznych. Dzieci, przy udziale dorosłych, dbały m.in. o porządek w swoich pokojach. Deklarowały

one możliwość otwartego wyrażania swoich poglądów, opinii, potrzeb. Dzieci chętnie opowiadały o weekendowych wycieczkach oraz pobycie nad morzem w okresie wakacji letnich. Respektowane było ich prawo do poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej. Wychowankowie mieli zapewnioną możliwość uczestniczenia w nabożeństwach. Dzieci posiadały informacje o własnym pochodzeniu. Przestrzegane było prawo do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem. (dowód: akta kontroli str.77, 82-85)

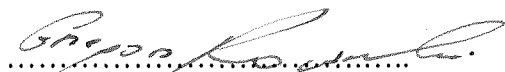
W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego pod nazwą Rodzinny Dom Dziecka nr 14 we Wrocławiu nie stwierdzono nieprawidłowości.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. 2018, poz. 998 ze zm.).

Proszę w terminie do dnia 30 kwietnia 2019 roku powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

.....
(członek zespołu inspektorów)

.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....
ZASTĘPCA WÓJTYBY POWIATU
Zdrowia i Polityki Społecznej